

"Merken zetten druk op de fabriekseigenaren, daarom werden arbeiders gedwongen om te werken, hoewel het gebouw niet veilig was."

Reisverslag Israël
"Er is altijd vrees voor terreur en oorlog"

Bekijk de vacatures en word actief bij Perspectief

Politieke speerpunten 2014/2015 bekendgemaakt

VOORWOORD

Het seizoen is weer gestart! Plannen zijn gemaakt, projectgroepen zijn ingericht, de jaarkalender is gevuld en voor je ligt de eerste PerspeX van seizoen 2014-2015. We kunnen uitzien naar een jaar vol acties, activiteiten, trainingen en excursies. Als politieke focus koos de ALV drie speerpunten: MBO, Jong Sociaal Ondernemen en Mensenhandel. Onder leiding van een nieuw bestuurslid politiek zullen Perspectief'ers een relevante bijdrage gaan leveren aan deze drie thema's om daarmee hun impact op de politiek genereren. Om meer en meer jongeren te laten ontdekken wat politiek is, wie er mee bezig zijn en waarom het zo belangrijk is om er ook als christelijke jongeren een rol in te spelen, trekken we komend seizoen het land in en zetten we in op lokale initiatieven. We zetten de jongerenambassadeurs en de afdelingen in de spotlight en gaan voor lokale betrokkenheid. Perspectief hoort vertegenwoordigd te zijn in heel ons land!

Ik heb ongelooflijk veel zin in komend seizoen. Ik heb zin in Perspectief-hoogstandjes als de leiderschapstraining, het gezellige ledenweekend en de politieke acties. Nieuwe initiatieven als de politieke training liggen in het verschiet: grote stappen richt-

ing ontwikkeling en professionalisering. Op de Kick-Off merkten we het al: samen werken en ervaren met andere Perspectief'ers is geweldig. Daar wil ik mij als bestuurder de komende tijd voor inzetten: het faciliteren van dat samenzijn. Als Perspectief'ers samen zijn ontstaan de ideeën, ontstaat de discussie, de reuring en kan Perspectief het best haar relevantie tonen ten opzichte van de ChristenUnie, van de samenleving en van elkaar. Samen debatteren tijdens borrels en politieke cafés, de nodige kritiek leveren op de ChristenUnie en politieke ontwikkelingen in de samenleving nauwlettend in de gaten houden. Laten we er voor gaan!

Schrijf de activiteiten, borrels en acties in je agenda. Nodig vrienden en kennissen uit en geef hen een kijkje in de keuken van Perspectief. Veel leesplezier!

Erik-Jan Hakvoort
Voorzitter Perspectief

INHOUD

Reisverslag **Bangladesh 4**

8 Politieke speerpunten **2014/2015**

7 Reisverslag **Israël**

VACATURES **16**

EN VERDER

- 3 In de media
- 9 Column
- 10 Mbo'ers in de politiek
- 12 Ethiek in de zorg
- 14 Verslag politiek café
- 15 Agenda + colofon

RISE society

'RISE and Perspectief find Jack & Jones in Rana Plaza rubble'

rt(4)

Koffietijd

Erik-Jan Hakvoort

'Volop kinderarbeid in Bengalese fabrieken die onze kleding maken'

AaltensNieuws

Gerianne Pennings

'Er zitten kinderen van 12 en 13 jaar achter een naaimachine'

deVerdieping Trouw

'Timmermans, ga op de bres staan voor vervolgte christenen!'

EO BEAM

Henriëtte Rikkoert

'Er is genocide, bewuste volkerenmoord, aan de gang in Irak. Dat kunnen en mogen we gewoon niet accepteren'

The brand is God

In april 2013 stortte in Dhaka (Bangladesh) een acht verdiepingen tellende kledingfabriek in elkaar. 1127 mensen kwamen die dag om het leven. Naar aanleiding van deze gebeurtenis besloot de werkgroep Ontwikkelingssamenwerking zich, onder andere in samenwerking met de Schone Kleren Campagne, op deze barre arbeidsomstandigheden in kledingfabrieken te richten. Dit jaar werd er onder de projectgroep Eerlijke Kleding nog specifiek ingezet op het bewust maken van de consument en het aanspreken van merken op hun verantwoordelijkheid. De afgelopen twee jaar hebben veel Perspectief'ers bijgedragen aan deze acties, zoals het verzamelen van handtekeningen en het afleggen van een bezoek bij Coolcat. Voor ons op kleine schaal succesvolle acties, maar de uitwerking op de arbeidsomstandigheden in Bangladesh zelf, daar wisten we minder van. Daarom is het idee ontstaan om af te reizen naar Bangladesh om daar zelf getuige te zijn van de omstandigheden, fabrieksmedewerkers te spreken en mensen te ontmoeten die zich in Bangladesh – ondanks bedreigingen – inzetten voor verbetering van de arbeidsomstandigheden. De reis in een paar speerpunten.

RISE

In november 2012, vlak nadat de kledingfabriek Tazreen was afgebrand, is de Bengaalse organisatie RISE Society opgezet. RISE Society staat voor Research Initiative for Social Equity Society, en de oprichters zijn de freelancers Sahaly en Kashef. De motivatie voor het oprichten van de organisatie was het creëren van bewustwording en activisme. RISE doet onderzoek en schrijft daar reporten en blogs over, focust op lokale scholen en steunt vakbonden die gericht zijn op de kledingindustrie. RISE begeleidt ons in onze zoektocht naar de kennis, verhalen en beelden van en achter het maken van onze kleding.

Fabrieken

Zaken doen met een fabriekseigenaar is soms heel makkelijk, merken we als we bij de fabriek Khan Fashion & Garments naar binnen kunnen. We doen alsof we toekomstige opkopers zijn. Als we vragen aan de fabriekseigenaar of het mogelijk is dat de productiesnelheid omhoog gaat, is hij heel flexibel. De arbeiders kunnen ook dertien à veertien uur per dag werken, het constante antwoord is: 'geen probleem'. Een kijkje bij de naaimachines laat zien dat we te maken hebben met kinderarbeid. Een meisje van een jaar of twaalf zoomt broekzakken in elkaar voor 40 Taka, ongeveer 40 eurocent. Een paar mannen staan haastig te strijken, zonder enige bescherming. Naast een tafel waar een paar vrouwen draadjes afknippen, zitten drie meisjes op de grond. Ze maken labels van H&M aan de broeken. Ook voor Mexx wordt hier geproduceerd. Volgens Sultana, een vrouw die zelf tien jaar in de kledingindustrie heeft gewerkt en nu bij een vakbond actief is, is dit één van de ergste fabrieken. Er zijn twee brandblussers, maar er is geen beschermende kleding. Nu lachen een aantal meisjes verlegen naar ons, maar hier wordt geslagen, geschreeuwd en geïntimideerd.

Naast de ontmoeting met fabriekseigenaren die niet kunnen of willen opkomen voor hun medewerkers, is er ook de ontmoeting met medewerkers die opgestaan zijn en vakbonden hebben opgericht om verbetering te eisen voor henzelf en hun collega's. We ontmoeten een federatie genaamd RMG-club, met daarin verschillende vakbonden verenigd. In totaal representeren zij honderdduizend fabrieksarbeiders. We krijgen een flyer in handen gedrukt met daarop de eisen van de RMG-club, zoals arbeidswetten, een veilige werkplaats en zes maanden zwangerschapsverlof. Een belangrijke vraag die wij meegenomen hebben uit Nederland is of er naar aanleiding van de ramp en de internationale commotie ook daadwerkelijk iets is veranderd. Het antwoord is minder positief dan wij hadden gehoopt. Vlak na de ramp bij Rana Plaza zijn er een aantal veranderingen doorgevoerd. Er zijn echter ook veel merken weggebleven uit Bangladesh, waardoor veel fabrieken moesten sluiten en arbeiders werkloos raakten. Ook de vluchtige controles leiden er vaak toe dat fabrieken moeten sluiten. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de fabriek zelf, maar ook voor de fabrieken onder subcontracten. De leden van de RMG-club drukken ons dan ook op het hart dat het niet de bedoeling is dat investeerders en merken vertrekken. Want geen investeerders betekent geen werk, en geen werk betekent voor duizenden mensen geen eten. De Bengaalse overheid moet ook meer verantwoordelijkheid nemen, maar dit is lastig omdat veel parlementsleden tevens fabriekseigenaar zijn. Naar aanleiding van wat wij gezien hebben in de bezochte fabriek, brengen we het onderwerp kinderarbeid ter sprake. De verontwaardiging over deze omstandigheid is even groot als wanneer je dit in Nederland ter sprake brengt, maar nu komt ook het realisme om de hoek kijken. Natuurlijk is kinderarbeid slecht en ondanks de regels die de overheid heeft ingesteld, worden deze niet nageleefd. Dit heeft ook te maken met het loon van de moeders, die vaak in dezelfde fabriek werken. Als de moeder leefbaar loon zou verdienen, zou ze haar kinderen niet mee hoeven nemen naar de werkvloer maar naar school kunnen sturen.

Reisverslag

Macht van de merken

De schakel met de meeste macht in de kledingindustrie én met de meeste verantwoordelijkheid, is het merk. Dit was heel duidelijk te zien bij de ramp met Rana Plaza: “Merken zetten druk op de fabriekseigenaren, daarom werden arbeiders gedwongen om te werken, hoewel het gebouw niet veilig was”, zegt Roy Ramesh, algemeen secretaris van de vakbond IndustriAll Bangladesh. De orders die de merken aan de fabriekseigenaren geven, moeten binnen de deadline af zijn anders wordt de bestelling afgezegd. Dit zorgt vaak voor een hoge werkdruk en arbeiders moeten vaak overwerken.

Wat kun jij doen?

Geen kleding meer kopen is geen oplossing, omdat de fabrieksarbeiders dan geen werk meer hebben. Vraag bij je favoriete merk hoe zij omgaan met hun arbeiders. Door jouw vraag worden anderen aan het denken gezet. De klant is koning, dus als veel consumenten de merken laten weten dat ze veranderingen willen, moeten de merken dit ook waarmaken.

Wat je ook kan doen, is kleding kopen die niet moeilijk in elkaar zit. Wij zijn in Nederland gewend om per uur betaald te worden, maar in de kledingfabrieken krijgen de arbeiders betaald per kledingstuk dat ze af hebben. Dit betekent dat ze heel veel kledingstukken per uur moeten naaien en amper de tijd kunnen nemen om naar het toilet te gaan. Overigens, heel vaak wordt de kleding door veel verschillende mensen in elkaar genaaid. De een naait de mouwen, de ander de kragen en weer een ander zet de knopen. Dit betekent dat de arbeiders afhankelijk zijn van de snelheid van de ander. Als een vrouw langzamer gaat, zal de volgende vrouw ook langzamer moeten gaan, wat dus ook invloed heeft op haar loon.

Tot slot:

Google gewoon eens op fair trade kleding, je zult zien hoeveel fair trade kleding er te koop is!

**Coendert Slendebroek &
Jantine Brandemann**

Politieke rondreis Israël

Samen met andere vertegenwoordigers van politieke jongerenorganisaties maakten wij een reis door Israël en de Palestijnse gebieden. Door in gesprek te gaan met zowel Israëliërs als Palestijnen probeerden wij meer over het conflict te weten te komen en een beter inzicht te krijgen in het conflict.

Jeruzalem

Een mooie en zeer indrukwekkende stad. De gids leidde ons door Jeruzalem heen vertelde ons over de historie van de stad en waar de verhalen uit de bijbel zich hebben afgespeeld. De vele orthodoxe joden met traditionele kleding geven de stad een bijzondere sfeer. Ook nam de gids ons mee naar net buiten Jeruzalem met uitzicht op Bethlehem. Wat direct opviel was de enorme muur die rondom de stad staat. Een muur die er voor zorgt dat de inwoners alleen via speciale poorten de stad in of uit kunnen. Volgens Israël zorgt de muur voor meer veiligheid.

Vluchtelingenkamp Jalazone

Bij een vluchtelingenkamp verwachtten wij een kamp met tenten. Dat bleek niet het geval te zijn. Het vluchtelingenkamp bestond uit allemaal kleine huizen die samen een dorp vormden. Het kamp bestaat al sinds 1948 en de inwoners komen uit gebieden in westelijke Jordaanoever. Ondanks dat de vluchtelingen hier al lang wonen beschouwen zij dit vluchtelingenkamp als tijdelijk en hebben zij voor ogen om ooit terug te keren naar hun woonplaats. De situatie in het kamp is erg uitzichtloos. Er is een slechte infrastructuur, tekort aan water en er is ongeveer 45-50% werkloosheid.

Hebron

Hebron is een Palestijnse stad met ongeveer 150.000 inwoners. Het opmerkelijke is dat er in het centrum van deze stad een Israëliëse nederzetting is gesticht. Ongeveer 600 joden zijn hier gaan wonen, aangezien Abraham daar begraven zou zijn. Deze nederzetting wordt beveiligd door ongeveer 2000 Israëliëse militairen. Bij het bezoeken van deze nederzetting kregen wij een plattegrond uitgereikt waarop staat vermeldt in welke straten Palestijnen niet mogen komen en bij bepaalde wegen stond aangegeven dat er soms Israëliërs en soms Palestijnen mogen komen.

De Palestijnse winkels in de nederzetting moesten worden gesloten en de ramen zijn beschermd door metalen frames tegen stenen. Er wonen nog wel Palestijnen boven de winkels, maar hun vrijheid is beperkt.

Over twee jaar wordt er weer een vergelijkbare reis georganiseerd en we hopen dat er dan weer verdere stappen zijn gezet richting daadwerkelijke vrede!

Wil je meer weten over de situatie in Israël en de Palestijnse gebieden en wil je meer weten over het conflict? Houd dan de (social)media en de agenda in de gaten!

Tussen Israël en de Palestijnen is er tot nu toe nooit echt vrede geweest. Er is altijd vrees voor terreur en oorlog en dat brengt veel angst, terneergeslagenheid en wraakgevoelens met zich mee. Zelf maakten wij ook de dreigingen van het conflict mee. Het begon al met veiligheidscontroles en ondervragingen op Schiphol. In Israël en de Palestijnse gebieden passeerden we verschillende checkpoints. Een aantal keer ging het luchtalarm af en moesten we op zoek naar een schuilkelder.

Henriette Rikkoert & Maarten van Ooijen

Op zaterdag 13 september begon PerspectieF het nieuwe politieke seizoen met de Kick-Off. In de sfeervolle Winkel van Sinkel in Utrecht kwam PerspectieF'ers bij elkaar om te praten over de speerpunten van het komende jaar. Ook vertelde het nieuwe bestuur over haar plannen met PerspectieF.

Speerpunten

PerspectieF heeft het komende jaar drie speerpunten: mensenhandel, het mbo en jong sociaal ondernemen. Het bestuur had voor ieder speerpunt een spreker uit de praktijk uitgenodigd.

Voor het eerste speerpunt, mensenhandel, kreeg Frits Rouvoet het woord (inderdaad, de broer van). Frits Rouvoet doet al jaren werk om dames uit de prostitutie te halen. Hij is ervan overtuigd dat prostitutie eigenlijk altijd onvrijwillig is. Ook als dames zeggen dat ze het met plezier doen, zit daar altijd een diepere aanleiding achter. De tip van deze spreker was om je niet in te zetten voor de grote aantallen, maar je te laten raken door dat ene persoonlijke verhaal. Als je van een dame hoort hoe haar achtergrond en geschiedenis is, zal dat je waarschijnlijk meer overtuigen dat er iets moet veranderen in de situatie van deze mensen, dan als je in algemene termen hoort spreken over de grote groepen mensen die in die situatie zitten.

Pieter Sterrenburg, docent aan de Leidse Instrumentmakersschool (LIS), hield daarna een pleidooi voor het mbo en het belang van vakmanschap in de samenleving. Mbo'ers zijn, in tal van sectoren, hard nodig om de boel draaiende te houden. Met alleen algemene kennis komen we er niet, want "een wo'er weet niet hoe hij brood moet maken". Het opleiden van mbo'ers gaat nu nog niet goed. Shell en ASML leiden zelf mensen op, omdat er niet genoeg goede mbo-krachten uit het onderwijs komen. Tegelijkertijd realiseren wo'ers zich vaak na twintig jaar pas dat ze vooral bijdragen aan een papieren werkelijkheid en nooit iets zullen maken dat echt werkelijkheid wordt en tastbaar is. Om deze ontwikkeling beter te sturen is er volgens Pieter Sterrenburg een aantal dingen nodig: goede docenten op het mbo, al op de basisschool technisch talent ontdekken (in de citoets zit nu niks handvaardigs), minder algemeen vormend onderwijs (avo) en meer kleinschalig vakonderwijs (met een op een contact tussen docent en leerling over zijn loopbaanontwikkeling), en het 'afnemend veld' (bedrijven) moet aangeven waar behoefte aan is: het tekort dat dreigt aan technische leraren is ook een verantwoordelijkheid van de technieksector.

Het derde speerpunt, jong sociaal ondernemen, werd ingeleid door Petra Kroon. Zij is journalist en ondernemer en vertelt graag verhalen over sociale innovatie. Sociaal ondernemen is een vorm van ondernemen die niet in de eerste plaats gericht is op winst maken, maar op maatschappelijke problemen te lijf gaan. Een sociale onderneming moet, afhankelijk van de definitie die je kiest, gedeeltelijk of helemaal zijn eigen broek kunnen ophouden. Petra Kroon gaf een hoop mooie voor-

beelden van sociale innovatie door sociaal ondernemers. Dat deed ze om aandacht te vragen voor het probleem dat innovatie altijd voor loopt op de regels, maar zich daar tegelijkertijd wel aan moet houden. De overheid moet hier meer op inspelen. Zo noemt ze het voorbeeld van de website thuisafgehaald.nl, waar je eten kunt delen met andere mensen tegen een kleine vergoeding. Petra Kroon legt uit dat mensen die koken voor die site volgens de huidige regels uitgebreide belastingaangiften moeten doen, maar dat dat de aantrekkelijkheid en laagdrempeligheid van het concept aantast. De oproep aan PerspectiefF is om te gaan praten met sociale vernieuwers, om vervolgens met hun wensen naar de politiek in je eigen gemeente, provincie of in Den Haag te gaan.

Politieke training

Na de presentaties over de speerpunten nam het bestuur de tijd om haar eigen plannen met PerspectiefF voor het komende jaar uit te leggen. De meest opvallende daarvan is een politieke training, die er globaal hetzelfde uit zal zien als de leiderschapstraining, maar dan draait om politieke vaardigheden zoals speechen, debatteren, politieke teksten schrijven. Naast de inhoudelijke bijeenkomsten zullen de deelnemers begeleid worden door een ervaren coach.

Wil je meer weten over de politieke training? Kijk dan op de website van PerspectiefF. Daar vind je ook meer informatie over de speerpunten en het politiek programma.

Job Wieles
Eindredacteur

column

Het wonder van de democratie

Democratieën zijn een merkwaardig fenomeen. Het idee is best goed: met z'n allen houden we een eerlijke stemming wie de boel voor ons regelt. Diegene moet vooraf maar even vertellen wat voor dingen hij dan gaat regelen, en hoe hij dat van plan is. In de praktijk moeten de mensen die wij kiezen, bijvoorbeeld de 150 in de Tweede Kamer, eerst vooral veel met elkaar praten, zodat ze het op hoofdlijnen eens worden met een groep die groter is dan de helft. En omdat ze zoveel bezig zijn met denken en praten, stellen de mensen die wij gekozen hebben weer andere mensen aan om hun werk voor te bereiden en uit te voeren. Die mensen noemen we dan de regering, en we doen met z'n allen alsof die heel machtig is. (Ik stel me een vader voor die een kinderverhaal voorleest over een verre planeet. In het verhaal wordt beschreven hoe gek die planeet zijn bestuur heeft georganiseerd. Pas na een tijdje dringt tot de vader door dat het over een willekeurige westerse democratie op de aarde gaat. Zoiets.)

Ach, de Nederlandse politiek is zo gek nog niet. Bovenstaand verhaaltje klinkt misschien wat simpel en een beetje belachelijk, maar probeer de Europese Unie maar eens op zo'n manier te beschrijven. Daar kom je niet uit, en als je er al uitkomt krijg je het niet uitgeschreven van de slappe lach. En toch staan er nog mensen te springen om in de Europese 'regering' te gaan zitten. Waar het Europees Parlement vaak wordt gezien als een effectief zijspoor voor lastige politici, is de Europese Commissie afgelopen maand volgestroomd met allerlei Grote Namen uit obscure Europese democratieën.

Nee, neem dan België. In het land waar ze regelmatig enkele jaren doen over het vormen van een regering, naderen ze nu na vier maanden al een akkoord. Klein probleempje: ze kunnen niemand vinden die premier wil worden. Wat dat betreft is een stukje trots op Nederland, dat begin volgend jaar nieuwe Provinciale Staten kiest, toch niet misplaatst. De provincie is de minst aansprekende bestuurslaag, maar het CDA heeft twee van haar bekendste Kamerleden op het wedstrijdformulier gezet om de Slag om hun eigen provincie te winnen. Twee maanden na de provincieverkiezingen wordt de Eerste Kamer gekozen. Vanaf dat moment kan de politieke situatie ook in Den Haag opeens weer helemaal anders zijn. Wij volgen het op de voet, doe je mee? Handen uit de mouwen! Leve de democratie!

Job Wieles
Eindredacteur

Mbo'ers in de politiek

Ze zijn schaars. Niet alleen in de Tweede Kamer, ook binnen politieke jongerenorganisaties is het hard zoeken naar mensen met een mbo-achtergrond. Dit jaar heeft Perspectief het mbo weer als speerpunt binnen het politiek programma. Mbo'ers zijn belangrijk en ze moeten extra waardering krijgen, vertelt het bestuur aan de leden. Maar waarom worden zij niet lid? Ligt dat aan hen of aan ons? Of misschien aan de maatschappij als geheel? Is het een probleem of niet? Zo ja, hoe gaan we dat aanpakken? Politiek actieve mbo'ers aan het woord over deze kwestie.

Allerlei factoren spelen mee in het al dan niet actief politiek participeren. Politieke socialisatie bijvoorbeeld. Zijn jouw ouders geïnteresseerd in de politiek? Wie zijn de mensen in jouw omgeving? Is jouw buurman toevallig raadslid? Gijs was al op jonge leeftijd politiek actief en zat in zijn tweede jaar als eerste vmbo'er in de medezeggenschapsraad. "Het was een mooie en leuke tijd waarin ik veel geleerd heb. Zo leerde ik onderhandelen, opkomen voor leerlingen en hun belangen te behartigen. Klasgenoten vonden mijn werk maar vreemd. Ik heb hen verteld dat ik mij inzet voor hen, zodat zij een stem hebben bij de directie."

Veel jongeren worden lid van een politieke jongerenorganisatie op het moment dat ze gaan studeren. Mbo'ers beginnen daar op jongere leeftijd mee dan hbo'ers en academici. Volgens Michael ligt daar een deel van de oorzaak: "Het lijkt mbo'ers niet heel erg te interesseren, tenzij ze mogen stemmen. Je hebt ook geen politieke of internationale studies op het mbo. Als je een opleiding tot automonteur doet, ga je je daarnaast (uitzonderingen daargelaten) minder snel inzetten voor de politiek, dan wanneer je bijvoorbeeld rechten studeert." Gijs geeft ook aan dat er weinig mogelijkheden voor politiek actief jongeren zijn op het mbo. Daarom werd hij lid van Perspectief. "Ik vond het belangrijk dat ik tijdens de verkiezingen lid zou zijn van een christelijke politieke partij. Dit om mijn geloof in Jezus als Verlosser ook in de politiek te laten doorklinken." Ook Michael zag het belang van een goed christelijk geluid in de politiek. "Daarnaast past het ook bij mijn studie en interesses. Ik heb havo 5 gedaan, dus ben ook wat ouder dan de gemiddelde mbo'er." Gijs geeft aan dat veel mbo-studenten denken dat hun stem er niet toe doet. "Mbo-

Michael

19 jaar

**MHBO
Journalistiek en
Communicatie**

MBO Utrecht

studenten vinden stemmen niets opleveren. Wat doet één stem op een paar miljoen? Ook willen veel de moeite niet nemen om naar de stembus te gaan. Ze vinden het te ver fietsen of zonde van hun tijd."

Politieke desinteresse. Dat is vaak het eerste antwoord dat gegeven wordt. Deze mensen willen met hun handen werken, niet met hun hoofd. En dat is toch echt wat er in de politiek gedaan wordt: nadenken over wat beter kan, anders moet. Het feit dat mbo'ers praktischer ingesteld zijn betekent natuurlijk niet dat zij niet geïnteresseerd zijn in de politiek, dat het hen niets kan schelen dat de elite in Den Haag beslissingen maakt over hun leven. Gijs benoemt nog een ander probleem. *"Ik denk dat veel mbo-studenten vinden dat er teveel moeilijke woorden en termen gebruikt worden in de politiek."* Moeten we de oorzaak van deze zogenaamde 'desinteresse' dan niet ook deels bij politici zelf leggen?

Het imago van politieke jongerenorganisaties (pjo's) is ook een reden dat mbo'ers niet lid worden. Pjo's zijn een soort subcultuur geworden die van oudsher gedomineerd wordt door universitair geschoolden. Het heeft ook wel wat weg van een studentenvereniging. Een gemiddeld bestuur staat netjes jasje dasje op de foto en tijdens ALV's komen er mores voorbij en spelen tradities een rol. Michael denkt dat hbo'ers en wo'ers daardoor sneller met een pjo's in aanraking komen. Bij studentenverenigingen zijn mbo'ers niet welkom. Misschien voelen zij zich dan ook niet welkom bij pjo's.

Dat pjo's een kweekvijver zijn voor volwassen politieke carrières is geen geheim meer. Gijs ziet de ondervertegenwoordiging van mbo-geschoolden onder Kamerleden wel als een probleem. *"We hebben mbo'ers nodig om de stem van jongeren te laten horen."* Het is een probleem waar geen directe oplossing voor is. De oplossing begint wel bij de bekendheid van pjo's onder de mbo'ers. Wat wordt dan nu de volgende stap? Michael merkt terecht op dat PerspectieF mbo'ers de ruggengraat van Nederland noemen. *"Dan is het logisch dat ook zij een stem hebben."* Gijs vindt dat actief leden werven onder deze doelgroep nog geen oplossing is. *"Laten we ons als pjo's eerst bekend maken bij mbo'ers. We moeten vaker naar mbo-instellingen om te laten zien wat we in huis hebben. Ik ben er trots op dat PerspectieF hier een speerpunt van heeft gemaakt."*

Gijs

21 jaar

Theologie

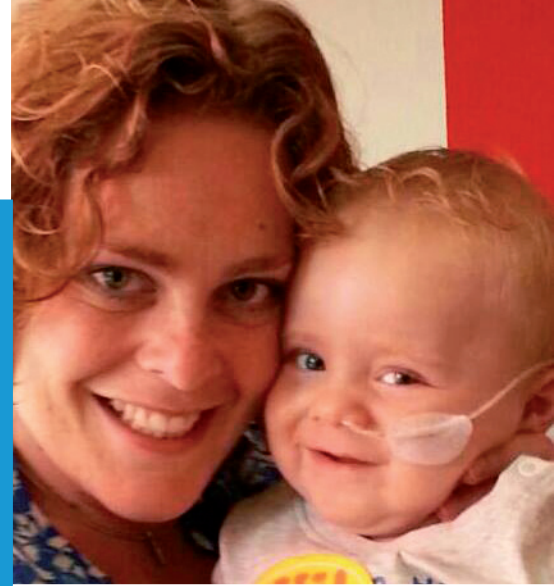
*Evangelische
Theologische Faculteit
te Leuven (België)*

Marjolein Koster
Hoofdredacteur

Kunnen we nog stoppen?

Ethiek in de zorg

Marieke en haar zoon Stijn in het ziekenhuis, vlak voordat hij de PEG sonde kreeg. Marieke: *"Ik word altijd heel vrolijk van deze foto. Hier zie ik een dapper mannetje."*

Stel je eens voor. Je zit met je partner in de wachtkamer en wacht met spanning op de uitslagen van de scan. Het is inmiddels twee jaar geleden dat je behandeld bent voor een kwaadaardige aandoening. Sinds die tijd hebben jullie het leven weer opgepakt. Elk half jaar moet je naar het ziekenhuis komen voor controle. Je zit in spanning en je hele leven lijkt dan te draaien om de uitslag van die ene scan. Zodra je binnengeropen wordt weet je al hoe laat het is. En inderdaad: "Ik vrees dat ik slecht nieuws voor u heb. De tumor is teruggekomen. Opnieuw bestraling of een operatie zou misschien iets kunnen doen, maar genezing is uitgesloten." In je verwarring weet je nog te vragen of ze het wel goed hebben gezien. En nu?

Ieder jaar komen veel mensen in een vergelijkbare situatie. Moeilijke diagnoses worden gesteld, onmogelijke keuzes moeten gemaakt worden. Vrijwel iedereen heeft een mening over veelbesproken thema's als abortus en euthanasie. Maar de vraag hoe ver te gaan met een behandeling wanneer genezing uitgesloten is, lijkt moeilijker te beantwoorden.

Hoewel deze vraag vaak gesteld wordt op de poli oncologie (de zorg rondom kwaadaardige aandoeningen), zijn er meer situaties waarin dergelijke moeilijke vragen aan de orde komen. Denk bijvoorbeeld aan de Intensive Care, het verpleeghuis, bij de huisarts. Maar ook binnen kindergeneeskunde kan je in zo'n situatie terecht komen.

Marieke, moeder van Stijn, vertelt: *"Toen we hoorden dat Stijn SMA had (een ernstige spierziekte, die helaas nog niet genezen kan worden, red.), was zijn behandelend arts duidelijk over het feit dat Stijn niet lang zou leven. Meteen werd ons verteld dat we in de loop van de tijd te maken zouden krijgen met de vraag hoe ver we wilden gaan met beademing en andere levensverlengende handelingen. Pas*

toen we voor het eerst met spoed naar het ziekenhuis moesten, kwam het dichtbij. We wilden niet dat Stijn aan de beademing kwam, maar de artsen mochten alles doen om het Stijn zo aangenaam mogelijk te maken. Zo kreeg Stijn eten via een sonde en kozen we ervoor om slijm dat in z'n neus en mondje zat weg te zuigen. We wilden het korte leventje van Stijn zo aangenaam mogelijk maken, maar het lijdten hem besparen. Toen hij in z'n laatste dagen een longontsteking kreeg, wisten we dan hij die strijd niet ging winnen. We hebben toen ook niet gekozen voor opnieuw een antibiotica-kuur, maar voor morfine en dormicum (pijnverlichtende en rustgevendende medicatie, red.)."

Als mens zijn we geneigd te kiezen voor het leven, hoe langer hoe beter. Als een behandeling tegen een kwaadaardige ziekte daar mogelijk aan bijdraagt, dan stemmen we daar graag mee in. Maar, hoe zit het met de negatieve gevolgen van een behandeling? Nemen we dit mee in onze afwegingen? Wat als je door de behandeling functies verliest, je energiepeil lager wordt, je een tijd lang moet herstellen en het maar de vraag is hoe je er uiteindelijk uit komt? Oftewel, wat als de kwaliteit van leven door een behandeling mogelijk minder wordt? Wat weegt er dan zwaarder?

Een manier om hier mee om te gaan is de gedachte dat de dokter het wel zal weten. Vergeet echter niet dat de dokter geen patiënt is en dus die afweging niet voor jou kan maken. Als patiënt ben je degene die beslissingen neemt over het wel of niet starten van een mogelijke behandeling. Jij bent immers degene die weet welke waarden jij zelf belangrijk vindt in het leven. Artsen worden opgeleid om te behandelen en zijn ook vaak geneigd dat te doen. Uit een aantal onderzoeken

blijkt dat artsen zelf vaak behandelingen zouden weigeren, maar die wel aan hun patiënten voorschrijven om 'maar iets te kunnen doen'. Als je eenmaal een behandeling gestart ben, maar daar later toch niet mee in kan stemmen of je twijfelt, weet dan ook dat iedere behandeling te stoppen is.

Een duidelijk voorbeeld waarin de patiënt zelf de regie heeft over het wel of niet behandelen is de niet-reanimatiepenning. Onlangs stelden Kamerleden van de ChristenUnie en de PvdA aan de minister van Volksgezondheid voor om te komen tot een uniforme, onafhankelijke niet-reanimatiepenning. Draggers van deze penning willen niet dat hulpverleners hen helpen als hun hart ermee ophoudt, onder meer omdat ze eventuele ernstige gevolgen van de behandeling niet zien zitten.

Hoe moeilijk het soms ook is om op voorhand een situatie in te schatten, iedereen heeft een keuze in het leven. Een behandeling weigeren is altijd mogelijk, en laat je – als je in een vergelijkbare situatie komt – dan ook altijd goed voorlichten. Laat je informeren over de voor- en nadelen van een behandeling en maak op grond daarvan je eigen besluit. Neem (zo mogelijk) de tijd er zelf rustig over na te denken en er over te spreken met familie, maar ook met bijvoorbeeld je huisarts. Verlies jezelf, je eigen waarden, je persoonlijke leven, niet uit het oog. Uiteindelijk heb jij als patiënt het laatste woord.

**Marieke Vos &
Anne Wil Booij-Veldman**

studenten van de masteropleiding geneeskunde
aan de Rijksuniversiteit Groningen

Politiek café

In een knus en toch al warm zaaltje in gezellig Grand Café Lebowski te Utrecht werd vrijdagavond 5 september verhit gedebatteerd over de Europa standpunten van de ChristenUnie door politici (Tweede Kamerlid Gert-Jan Segers en Europees parlementariër Peter van Dalen), wetenschappers (Geert Jan Spijker van het Wetenschappelijk Instituut en politicoloog Hans Vollaard) en de luizen in de pels van Perspectief.

De debaters werden omsingeld door een groep Perspectief'ers die relaxt een plek gevonden hadden rondom de bar. Hierbij was ook een aantal nieuwe leden voor wie het Politiek Café hun eerste betrokkenheid bij Perspectief was. De debaters hielden allen een pleidooi over hun visie op Europa waarna er heen en weer scherpe opmerkingen en vragen gesteld werden. Beschouwende opmerkingen van de wetenschappers Geert Jan en Hans dreven de heren politici Gert-Jan en Peter tot verdediging.

Was er enige Europa-angst te bespeuren bij Gert-Jan en Peter? Gert-Jan opperde de mogelijkheid om via een referendum Europese macht te kunnen weren. Peter opperde het idee om via een *kompetenzkarte* de macht vanuit Europa te kunnen inkaderen door daarmee duidelijk aan te geven over welke thema's Europa inspraak moet hebben. Maar Gert-Jan gaf aan zich toch wel degelijk Europeaan te voelen en Peter stelde dat hij de leukste baan van de wereld heeft door actief te zijn in Europa.

Als een front stelden de betrokken Perspectief'ers in navolging van de wetenschappers ook kritische vragen aan de politici. Debatleider Maarten van Ooijen (Perspectief) stookte het vuurtje regelmatig op door flink door te vragen bij te gemakkelijk gegeven antwoorden. Alle betrokken partijen spraken van een goede avond die voor herhaling vatbaar was. Na het debat werd er onder het genot van een borrel nog enkele uren stevig maar gezellig doorgesproken.

Klaas-Jan Knol

Activiteiten

NOVEMBER

VRIJDAGAVOND **7 NOVEMBER**

Sireneborrel (dus niet op maandag)

(locatie later bekend)

ZATERDAG **22 NOVEMBER**

Uniecongres ChristenUnie

Locatie: congrescentrum 'De Werelt' in Lunteren

Belangrijke onderwerpen op dit congres zullen zijn: vaststelling van de lijst voor de Eerste Kamerverkiezingen, vernieuwing van de partijstructuur, fase 2 en een gesprek over de Uniefundering. Aanmelden is verplicht en kan via de website.

DECEMBER

MAANDAG **1 DECEMBER**

Sireneborrel

WOENSDAG **3 DECEMBER**

Financiële Ledenvergadering

Binnen Perspectief is de traditie ontstaan om elk jaar een leiderschapstraining te organiseren. In een half jaar tijd krijg je de mogelijkheid om, samen met een coach uit de politiek of het bedrijfsleven, te werken aan jouw leiderschapscompetentie. Voor de één is dat (goed) leren spreken voor publiek en voor de ander is dat het vormen van een krachtige persoonlijke visie. In 8 of 9 avonden én een afsluitend weekend komen alle grote thema's van leiderschap langs, die je als input kunt gebruiken voor de momenten met je coach. Dat alles wordt georganiseerd voor een zeer schappelijke prijs, vele malen onder de marktwaarde. De leiderschapstraining 2014/2015 begint in december, vanwege de interesse is er een sollicitatieprocedure.

Geïnteresseerd? Stuur je sollicitatiebrief en C.V. naar organisatie@perspectief.nu

Daarnaast organiseert Perspectief dit jaar ook voor het eerst een politieke training.

Kijk op de website voor meer informatie.

PerspeX

wordt uitgegeven door:

Perspectief, ChristenUnie-jongeren

colofon

HOOFDREDACTIE

Marjolein Koster

REDACTIE

Marjolein Koster

Job Wieles

GASTSCHRIJVERS

Klaas-Jan Knol

Henriette Rikkoert

Marieke de Vos

Anne Wil Booij-Veldman

Coendert Slendebroek

Jantine Brandemann

DESIGN / OPMAAK

Job Poutsma

FOTOGRAAF

Jetske Gerkema

Geert Visser

REDACTIEADRES

PerspeX

Postbus 439

3800 AK Amersfoort

perspex@perspex.nu

EINDREDACTIE

Job Wieles

Projectleider mbo

Heb jij hart voor het mbo? Heb jij ideeën hoe Perspectief zich voor het mbo kan inzetten? Geef je op als projectleider! De projectgroep mbo is gericht op acties om aandacht te vragen voor het mbo. De projectgroep zal gedurende het jaar steeds andere acties voorbereiden en uitvoeren. De projectleider stuurt de projectgroep aan.

Wat vragen we van jou?

- Affiniteit met het mbo
- Creatief
- Initiatiefrijk
- Kan leidinggeven en enthousiasmeren
- Tijdsbesteding: 3 à 5 uur per week
- Beschikbaar voor een jaar

Wat krijg je hier onder andere voor terug?

- Een groot (politiek) netwerk
- De kans om impact te hebben op politiek
- Begeleiding bij en ervaring met leidinggeven

Interesse? Stuur je motivatie en cv naar politiek@perspectief.nu.

Projectleden Mbo, Mensenhandel of Jong sociaal ondernemen

Heb jij hart voor mensenhandel, het mbo of jong sociaal ondernemen? Wil jij meewerken aan acties, schrijven en discussiëren over deze speerpunten? Geef je op als projectlid! De projectgroepen zijn er op gericht om aandacht te vragen voor de drie thema's. De projectgroep zal gedurende het jaar steeds andere acties voorbereiden en uitvoeren. Een projectleider stuurt de projectgroep aan.

Wat vragen we van jou?

- Interesse in politiek
- Creatief
- Initiatiefrijk
- Tijdsbesteding: 1 à 3 uur per week
- Beschikbaar voor een half jaar

Wat krijg je hier onder andere voor terug?

- Een groot (politiek) netwerk
- De kans om impact te hebben op politiek

Interesse? Ga naar

<http://www.perspectief.nu/nl/actiefwoorden> en geef je op!

VACATURES

Webmaster

Weet jij hoe je een website mooi en aantrekkelijk maakt? Kun jij meedenken over de vraag hoe Perspectief informatie op een zo helder mogelijke manier via de website kan overbrengen aan websitebezoekers? Heb je ervaring met communicatie? Perspectief is op zoek naar een webmaster! De webmaster staat in direct contact met het bestuur en adviseert over de manier waarop bestuursleden activiteiten en acties aan de man probren te brengen via de website. Herken jij jezelf hierin? Laat het ons meteen weten!

Wat vragen we van jou?

- Ervaring met verschillende communicatie-middelen
- Initiatiefrijk en stipt
- Tijdsbesteding: 3 à 5 uur per week
- Bereikbaar op onregelmatige tijden
- Beschikbaar voor minimaal een jaar

Wat krijg je hier onder andere voor terug?

- Een groot (politiek) netwerk
- Bouwen aan je politieke en communicatie-ervaring
- De kans om impact te hebben op politiek

Interesse? Stuur snel je motivatie en cv naar voorzitter@perspectief.nu.

Jongerenambassadeur

Lokale overheden krijgen steeds meer verantwoordelijkheden uit Den Haag toebedeeld. Ook als Perspectief kunnen we hierdoor meer bereiken op lokaal niveau. Als Jongerenambassadeur ben jij het eerste aanspreekpunt voor jongeren richting de lokale ChristenUnie-fractie, het College van Burgemeester en Wethouders en andere organisaties in de gemeente. Je bent gemotiveerd om jongeren enthousiast te maken voor lokale politiek doormiddel van zelf georganiseerde evenementen. Je bent een echte netwerker en bent vastbesloten de mening van Perspectief in de raadzaal te laten klinken.

Wat vragen we van jou?

- Affiniteit met lokale politiek
- Communicatief sterk
- Organisatorisch ingesteld
- Echte netwerker
- Tijdsbesteding: 5 à 7 uur per week

Wat krijg je hier onder andere voor terug?

- Een groot (politiek) netwerk
- De kans om impact te hebben op politiek
- Begeleiding bij en ervaring met leidinggeven

Interesse? Stuur je motivatie en cv naar lokaal@perspectief.nu.

Redacteur PerspeX

De PerspeX zoekt enthousiaste redactieleden. Wil jij je inzetten voor Perspectief en vind jij het leuk om te schrijven over politieke en maatschappelijke thema's? Of ben jij dol op social media en lijkt het jou wel wat om de PerspeX flink uit te breiden online?

Wat vragen we van jou?

- Uitstekende spreek- en schrijfvaardigheid
- Enthousiast voor christelijke politiek
- Vaardig met moderne communicatie-middelen
- Tijdsbesteding: 1 à 3 uur per week

Wat krijg je hier onder andere voor terug?

- Een groot (politiek) netwerk
- Ontwikkeling van schrijftalent
- De kans om jongeren kennis te laten maken met de politieke arena door woord en beeld

Mail je motivatie naar perspex@perspectief.nu en wie weet staat jouw artikel in de volgende PerspeX!